

2016-08-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2016/92

Fritidsnämnden

Mål och budget 2017 – 2019 för fritidsnämnden

Förslag till beslut

Fritidsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer budgetram för år 2017 till 146,2 miljoner kronor, i enlighet med kommunstyrelsens budgetram.
2. Kommunfullmäktige fastställer fokusområden och resultatindikatorer enligt figur 1-4.
3. Kommunfullmäktige fastställer investeringsram för åren 2017 till 2019 enligt figur 9.
4. Kommunfullmäktige noterar att det redan genomförts flera utredningar om utveckling av ridsporten som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen ” Utvecklingsplan för ridsporten”. Motionen är med detta färdigbehandlad.
5. Kommunfullmäktige noterar redovisningen om bidrag till föreningslivet för inkludering och informations- och marknadsföringsarbete riktat till föreningslivet och förklarar med det motionen om ”Stöd till föreningar med verksamhet för nyanlända” färdigbehandlad.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har den 20 juni 2016 beslutat om budgetdirektiv och ramar för nämnderna och dessa ligger därför till grund för nämndernas budgetförslag. Kommunstyrelsens förslag innehåller en ökning av nämndens ram med 3,4 till 146,2 miljoner kronor. Fritidsnämnden föreslår att nämndens ram beslutas enligt kommunstyrelsens förslag.

Ärendet

Mål och budget 2017-2019 för fritidsnämnden

I. Ansvar och uppgifter

Fritidsnämnden ansvarar för kommunens fritidsverksamhet. I uppdraget ingår att följa utvecklingen och verka för nya former och ny verksamhet inom fritidsområdet. Genom ett nära samarbete med föreningar och organisationer stimuleras fritidslivet i kommunen. Kontantstöd fördelas till föreningar som bedriver verksamheter för barn och ungdom och för personer med funktionsvariationer. Nämnden ansvarar för fritidsgårdar och bevakar behovet av anläggningar och byggnader för fritidsverksamhet samt fastställer principer för upplåtelse av anläggningar. Fritidsnämnden ansvarar även för folkhälsofrågor för personer under 65 år.

2. Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Läget - verksamhetsresultat

Driftsverksamheten för kommunens anläggningar löper enligt plan. Generellt är medborgarna nöjda med kommunens utbud av fritidsverksamhet och samverkan med våra föreningar fungerar väl. De som besöker våra fritidsgårdar är mycket nöjda med verksamheten. Ett utvecklingsområde är att säkra god fritidsverksamhet för barn och unga som idag inte nås av kommunens utbud samt att säkerställa behovet av anläggningar och ytor för fritidslivet i stadsutvecklingen av Nacka.

Läget - insatta resurser

Prognosen för år 2016 pekar på ett positivt utfall mot budget om 2,5 miljoner kronor vilket beror på lägre lokalkostnader än budgeterat. Kommunens fritids- och idrottsanläggningar är fullt uthyrda och efterfrågan är fortsatt stor.

3. Nämndens fokus och resultatindikatorer 2017-2019

Fritidsnämnden har under året arbetat fram tio fokusområden kopplade till kommunens fyra övergripande mål.

1. Bäst utveckling för alla:
Tillgängligt, attraktivt och delaktighet
2. Attraktiva livsmiljöer:
Välskött, stort utbud och giftfritt
3. Stark och balanserad tillväxt:
Samverkan och innovation

4. Maximalt värde för skattepengarna:
Samutnyttjande och hög kvalitet

Bästa utveckling för alla

Idrotts- och fritidsutbudet ska erbjuda möjligheter för alla att utveckla sina intressen, med fokus på barn- och unga. Kommunen ska verka för ett brett deltagande, men ska också underlätta för föreningar som vill samverka kring elitsatsningar. Fritidsutbudet ska bidra till goda uppväxtvillkor för unga nackabor genom möjlighet att delta i demokratiska processer och att möta människor med olika bakgrund. En meningsfull fritid och att stimulera fysisk aktivitet för alla främjar folkhälsan. För många innebär fritidsaktiviteter även ett informellt lärande. Därmed bidrar ett attraktivt idrotts- och fritidsutbud till såväl välbefinnande, folkhälsa som personlig utveckling. Fritidsutbudet utvecklas i dialog, utifrån nackaborna och olika aktörers önskemål.

Figur 1

Bästa utveckling för alla					
Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Nuläge	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Fritidsutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.	Andel barn och ungdomar som anser att det finns ett brett utbud att ta del av på fritiden. ("Ung Livsstil", utifrån en 5-gradig skala, andel som svarar 4 och 5 är målet)	Ej mätt	80%	80%	80%
Fritidsutbudet stimulerar till fysisk aktivitet för alla.	Andel som är aktiva av den totala befolkningen 7-20 år i bidragsberättigad förening. (registerdata)	Ej mätt	50%	50%	50%
	Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 30 min/dag, andel (%), jmf med länet. (KOLADA)	67% (länet 65 %)	68%	69%	70%
Fritidsutbudet utvecklas genom medborgarnas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och önsknings.	Fördelning mellan flickor respektive pojkar som deltar i de verksamheter som fritidsnämnden finansierar. (registerdata)	43/57	50/50 +/- 5%	50/50 +/- 5%	50/50 +/- 5%
	Andel deltagare som är nöjda med verksamheten som de deltar i. (besöksenkäter) (fritidsgårdar mättes 2016)	80% (fritidsgårdar)	82%	84%	85%

Arbete för att nå måluppfyllelse

Nämnden ska efterfråga och utreda barns och ungas önskemål och genom deras förslag utforma metoder och aktiviteter som attraherar de grupper som inte eller i liten omfattning tar del av fritidsutbudet. I dialog med föreningar och fritidsverksamheter ska nämnden stimulera initiativ som ökar jämställdheten och tillgängligheten för alla. En översyn av nämndens fördelningsprinciper ska göras och förbättringar ska föreslås för att öka möjligheten att delta och att öka utbudet av fritidsverksamhet så att fler barn får tillgång till ett fritidsutbud i hela kommunen. Under 2017 ska funktionsvarierade ungdomar, "Funkispiloter", projektanställas för att granska tillgängligheten i kommunalt finansierade verksamheter och komma med förslag på förbättringar.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Idrotts- och fritidsutbudet ska bidra till attraktiva miljöer där människor vill bo, vistas och verka. Fritidsverksamheter och anläggningar ska vara efterfrågade, välskötta och av hög kvalitet. Alla ska ha tillgång till en god livsmiljö och mötesplatser där de känner sig trygga och där folkhälsoperspektivet är centralt.

Förutsättningar för fysiska aktiviteter och egenorganiserad idrott ska finnas bostadsnära och i den offentliga miljön.

Figur 2

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka					
Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Nuläge	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Det finns välsköta och lättillgängliga fritidsanläggningar.	Andelen besökare som anser att anläggningen är:				
	-trygg		100%	100%	100%
	-välskött (besöksundersökningar)		80%	80%	80%
Det finns ett rikt utbud av platser för spontan fritidsverksamhet	Andelen medborgare som anser sig ha bra möjligheter till att kunna utöva sina fritidsintressen. *	95%	95%	95%	95%
Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.	Beskrivs i löpande text.				

* (SCB) 95% är de som svarat 5-10 i medborgarundersökningen på en 10-gradig skala

Arbete för att nå måluppfyllelse

Nämnden ska verka för att i ett tidigt skede i stadsplaneringsprocesser anlägga ett idrotts- och fritidsperspektiv, så att nackabor och besökare upplever att det är nära till rekreation, idrott och andra fritidsaktiviteter när Nacka expanderar. En översyn ska göras med förslag på åtgärder av befintliga utomhusanläggningar för fritid för att öka attraktiviteten och nyttjandegraden. Nämnden ska verka för att införa pilotprojektet ”Opportunikey - möjligheternas nyckel”. Projekten syftar bland annat till att öka nackabors och i synnerhet ungdomars möjlighet att utöva fritidverksamhet i kommunens anläggningar utifrån egna önskemål och förutsättningar på tider då lokalerna står outnyttjade. Ett hållbarhetsarbete ska initieras i syfte att kartlägga fritidsverksamhetens påverkan på miljön och ta fram förslag på åtgärder för att skapa en giftfri miljö. En översyn av drift och underhåll av nämndens anläggningar med förslag på åtgärder för att öka tryggheten och attraktiviteten ska genomföras. Nämnden ska även ta fram förslag på hur kommunen kan stötta föreningar som bedriver verksamhet i egna anläggningar som inte är kommunalt finansierade och där behov finns att rusta lokalerna.

Stark och balanserad tillväxt

Idrotts- och fritidsutbudet fungerar som drivkraft för samhällsutvecklingen och ett hållbart Nacka. Utvecklingen av fritidsverksamheter gynnas av samverkan mellan lokala föreningar, näringsliv och forskning och genom att olika fritidsverksamheter samspelar med varandra på ett gränsöverskridande och normbrytande sätt. Samverkan behövs även med andra aktörer i regionen kring infrastruktur och utbud, och genom att stimulera förnyelse och innovation bidrar fritidslivet till Nackas tillväxt.

Figur 3

Stark och balanserad tillväxt					
Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Nuläge	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Fritidsverksamheten är innovativ och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.	Andel bidragsberättigade föreningar som är nöjda med kommunens stöd till föreningslivet. (föreningsenkät vartannat år.)	81%	82%	83%	84%
Samverkan sker lokalt, regionalt och nationellt för utveckling av fritidsutbudet.	Beskrivs i löpande text				

Arbete för att nå måluppfyllelse

Nämnden ska genomföra omvärldsbevakning och vara en aktiv aktör i regionala och nationella utvecklings- och forskningsprojekt för att utveckla fritidsverksamheten i kommunen. Bland annat ska nämnden samverka med Stockholms universitet i projektet ”Ung Livsstil” och vara en av pilotkommunerna i Sveriges Kommuner och Landstings utredning av ett nytt bopnings- och bidragssystem med syfte att öka utbudet och tillgängligheten. Nämnden bidrar till regional samverkan i länet med fokus på anläggningar för mindre, smalare och ofta ytkrävande idrotter, satsningar på idrott för personer med funktionsvariationer samt publika arenor med specifika tävlingskrav. Nämnden ska skapa förutsättningar för medborgare och aktörer att vara delaktiga i utvecklingen av idrotts- och fritidsutbudet i Nacka.

Maximalt värde för skattepengarna

Maximalt värde för skattepengarna innebär att investeringar i nya och vidareutveckling av befintliga verksamheter och anläggningar sker på ett resurseffektivt sätt.

Nämndens verksamheter håller hög kvalitet, vilket gynnar Nackas invånare. De lokaler och ytor som används för fritidsverksamhet ska nyttjas effektivt. Ur ett socialt hållbarhetsperspektiv är anpassade taxor och avgifter viktiga för att alla barn och unga i kommunen ska ha möjlighet att ta del av fritidsutbudet.

Figur 4

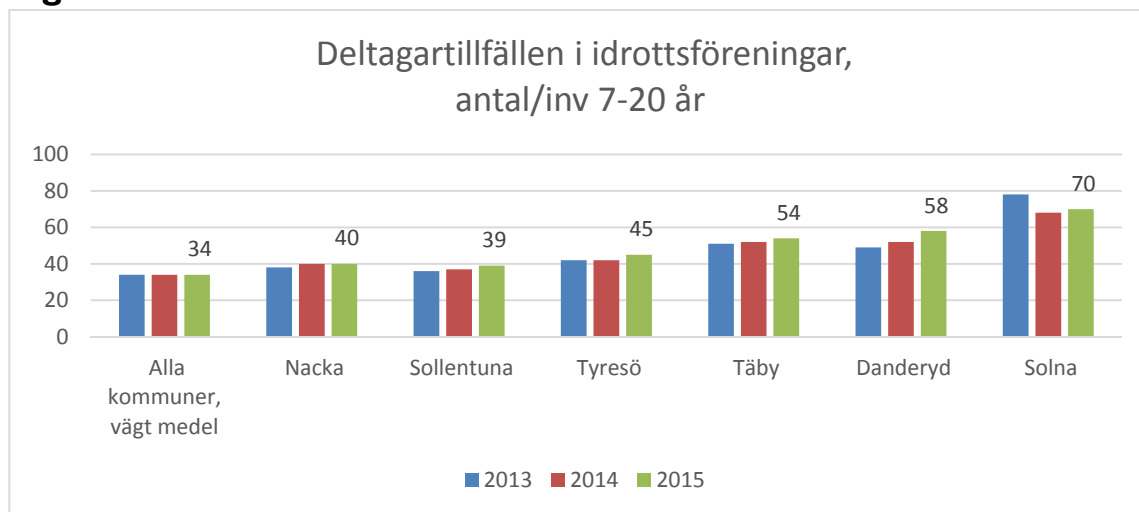
Maximalt värde för skattepengarna					
Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Nuläge	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Fritidsutbudet har hög kvalitet och anläggningarna är välbesökta.	Andel bokad tid i idrotts- och fritidsanläggningar. (registerdata)		100%	100%	100%
Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.	Beskrivs i löpande text				
Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.	Beskrivs i löpande text				

Arbete för att nå måluppfyllelse

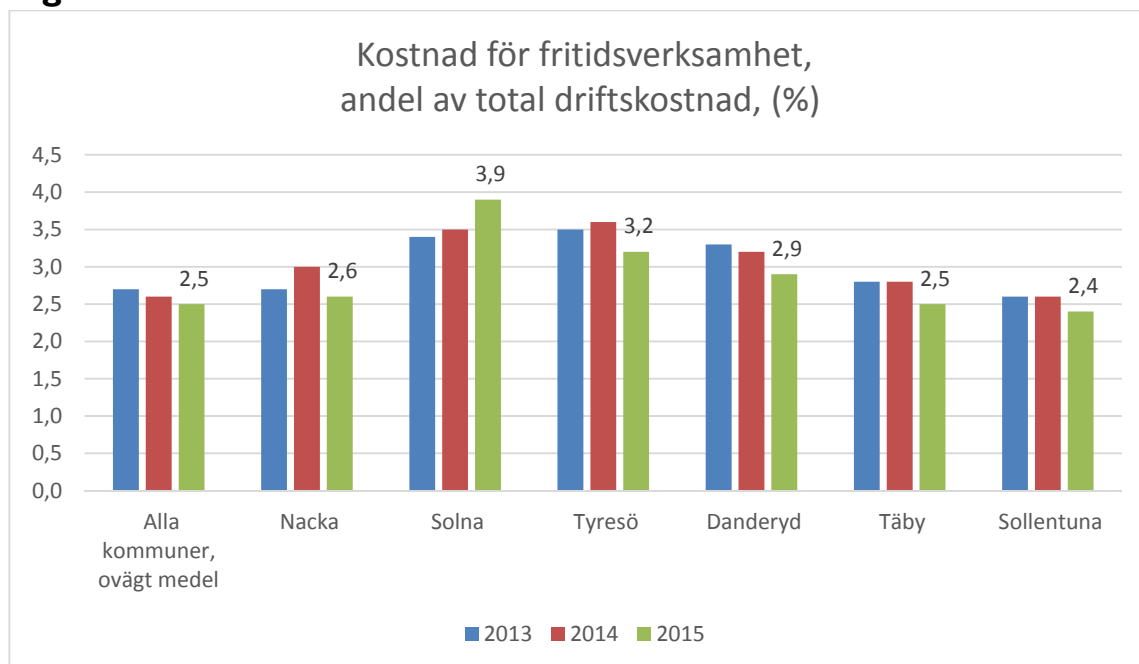
Nämnden ska stimulera kompetens- och kvalitetshöjande insatser för föreningslivet, bland annat genom att erbjuda utbildningar och utveckla arbetet med ”Utmärkt förening”. Vid ny- och ombyggnation av välfärdsfastigheter ska samverkan ske mellan olika kommunala verksamheter och externa aktörer för att skapa resurseffektivt lokalutnyttjande. Nämnden ska göra en översyn av taxor, avgifter och bidrag och ta fram förslag på avgifter för kommunalt finansierad fritidsverksamhet, som utgår från barn och ungdomars olika förutsättningar.

4. Jämförelser med andra kommuner

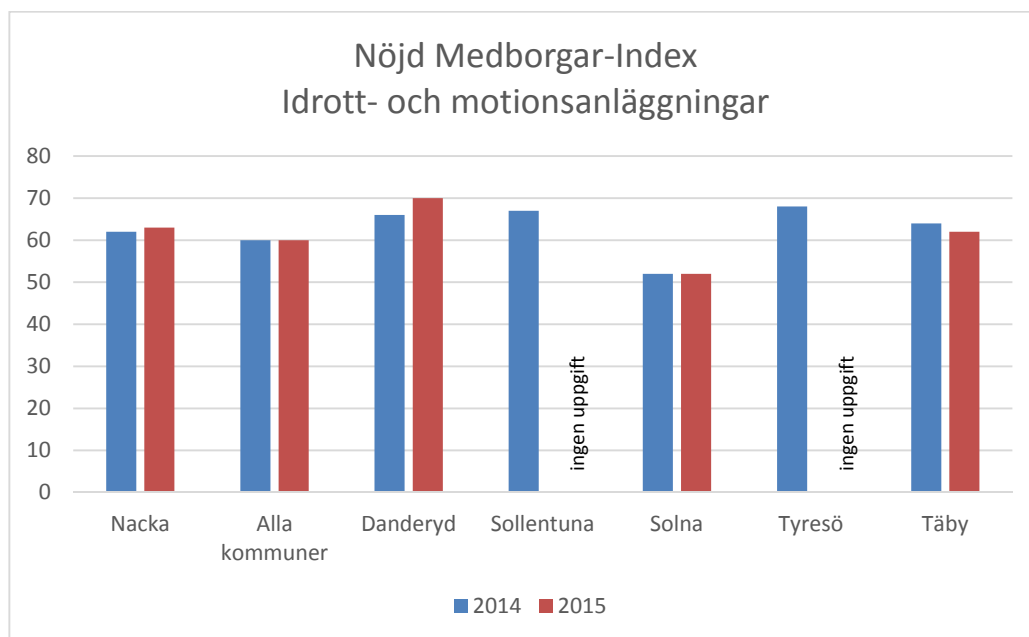
Idrottsföreningar i Nacka kommun har ett högre deltagande i jämförelse med samtliga kommuner i landet. Viktat mot kostnaden för fritidsverksamheten i jämförelse till den totala bugeten håller Nacka kommun en genomsnittlig nivå, vilket speglas i SCB:s statistik ”Medborgarna om att bo och leva i kommunen, Nöjd-Region-Index”

Figur 5

Källa Kolada

Figur 6

Källa Kolada

Figur 7

Hur ser du möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv?

Skala 1-10

Danderyd	8,6
Tyresö	8,2
Nacka	7,9
Täby	7,9
Sollentuna	7,6
Solna	7,3

Källa SCB

5. Resursfördelning

Ramärendet

Kommunstyrelsens beslut innehåller en total ökning med 3,4 miljoner kronor för år 2017, jämfört med årets budget. Beslutet specificeras enligt följande:

- 2 miljoner kronor i ökade kostnader med anledning av befolkningsökning, gällande bidrag, öppen fritid, lovverksamhet och när nya fritids- och idrottsanläggningar tas i bruk.
- 0,7 miljoner kronor i ökade kostnader avseende delfinansiering direktör.
- 0,7 miljoner kronor i kompensation för ökat personalkostnadspåslag till följd av högre arbetsgivaravgifter.

Nämndyttrande

Fritidsnämnden föreslår att budgeten blir densamma som ramärendet.

I en tidigare organisation belastade vissa personalkostnader posten "Idrottsanläggningar hyror" en omföring av dessa kostnader, 900 tusen kronor, har gjorts till posten "Myndighet och huvudmannaverksamhet".

Figur 8) Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamheter redovisning i tkr.	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016 T2	Ramärendet	Nämndyttrande			Budget 2017	Skillnad budget 2016 mot 2017	
					Volym	Satsning	Majoritet		tkr	%
Föreningsstöd	-9 204	-9 417	-9 417	-278				-9 695	-278	3,0%
Idrottsanläggningar hyror	-75 415	-72 437	-70 437	-1 359	900			-72 896	-459	0,6%
Idrottsanläggningar drift	-26 760	-27 084	-27 084	-427				-27 511	-427	1,6%
Öppen fritidsverksamhet & lovverksamhet	-26 074	-27 406	-27 406	-640				-28 046	-640	2,3%
Myndighets och huvudmannaverksamhet	-996	-1 156	-1 156	-6	-900			-2 062	-906	78,4%
Nämnd & nämndstöd	-5 200	-5 226	-5 226	-730				-5 956	-730	14,0%
Summa	-143 649	-142 726	-140 726	-3 440	0	0	0	-146 166	-3 440	2,4%

Investeringar 2017-2019

Inga ytterligare investeringar utöver tidigare beslut föreslås.

Figur 9) Investeringsbudget 2017-2019

PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Total ram, tkr	Investeringsram			
		2016	2017	2018	2019
Utredning Fisksätra idrottshall	3 000	1 000	1 000	1 000	-
Reinvesteringar	7 500	2 500	2 500	2 500	-

6. Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2030

Nacka kommuns invånarantal beräknas öka med drygt 40 000. Det ställer krav på att utveckla allt från bostäder och kommunikationer till vård, skola, omsorg och fritidsutbud. Fritid och idrott ska ses som en drivkraft till en hållbar utveckling och en förbättrad folkhälsa. En av nycklarna för att skapa en attraktiv och sammanhållen stad är ett rikt idrotts- och fritidsutbud. Fritidsverksamhet är en grund för personlig utveckling, och den ger människor möjlighet till upplevelser och god hälsa. Idrott och fritidsverksamhet är också en växande del av tjänstesektorn och av betydelse för Nackas ekonomiska och sociala utveckling. Den växande staden ger förutsättningar för ett starkt fritidsliv, som bidrar till att göra Nacka till en attraktiv plats att bo och verka i. I Nacka finns både bredd med många aktiva i olika åldrar samt elitidrottare i framgångsrika klubbar inom ett flertal olika idrotter. I planering av lokaliseringen av framtida anläggningar eftersträvas närhet och tillgänglighet.

Utmaningar

- Att det i stadsutveckling skapas utrymme för idrotts- och fritidsutbud i stadsmiljön samt öka anläggningskapaciteten
- Att göra fritidsutbudet tillgängligt för alla medborgare, speciellt för de grupper som är nya nackabor, och de som idag inte tar del av utbudet
- Att möta den ökande befolkningens krav och nya önskemål, främst inom vår prioriterade målgrupp barn och unga

Möjligheter

- Att öka samlokalisering och samutnyttjande av anläggningar och arenor mellan verksamheter för kultur, utbildning, fritid och idrott
- Att genom stadsutvecklingen skapa regional och nationell samverkan för att få ett större utbud och fler anläggningar av nationell och internationell kvalitet
- Att i samverkan med näringsliv och föreningsliv skapa synergier som utvecklar fritidsutbudet och anläggningar för fritidsverksamhet.

7. Övriga uppdrag

Inom nämndens verksamheter ska e-tjänster utvecklas för projektbidrag och verksamhetsstöd under 2017. Nämnden medverkar i ett nationellt projekt, som leds av Sveriges kommuner och landsting, för att digitalisera och förenkla handläggningen av bokningar av anläggningar. Detta medför ökad tillgänglighet och service för medborgarna samt underlättar och effektiviserar den interna administrationen.

8. Motioner

Motion ”Utvecklingsplan för ridsporten”

Motion den 23 maj 2016 av Martin Hellströmer (S), Ella Tegsten (S), Majvie Swärd (S) och Khasbayar Farmanbar (S)

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att en nämndövergripande utvecklingsplan för ridsporten tas fram. Motionärerna framför att en utvecklingsplan för ridsporten tas fram som ska komplettera fritidsnämndens kapacitetsutredning. Denna kan då även ta upp långsiktiga finansierings- och bidragsfrågor.

Fritidsnämnden har tidigare utrett frågan om särskilt föreningsbidrag för ridsportföreningar. Dialog har förts med de två största ridklubbarna i kommunen. Den samlade bedömningen är att ett utökat föreningsbidrag för närvarande skulle ge liten effekt, då det inte finns kapacitet att erbjuda ytterligare ridaktivitet på befintliga anläggningar. Det primära behovet är att öka kapaciteten för och på så sätt öka utbudet. I fritidsnämndens kapacitetsutredning *Behov och ytor för idrott och fritid 2017 – 2030*, föreslås att ridanläggningarna på Velamsund och

Erstavik får ytterligare ridhus. Därefter föreslås ytterligare en ridanläggning vid Källtorp söder om Hellasgården.

Under 2014 har även ett samarbete med ridsportklubbar om de befintliga anläggningarna påbörjats. Fritidsnämnden beslöt den 9 december 2014, att införa en föreningstaxa för upplåtande av ridanläggningen Erstavik 25:1 och att taxan skulle gälla från och med den 1 januari 2015.

Arbetet kring behov av särskilt föreningsstöd samt taxor och avgifter för upplåtelse av kommunalt finansierade idrotts- och fritidsanläggningar för föreningar hanteras även i fritidsnämndens pågående översyn av generella föreningsbidrag samt taxor och avgifter för nyttjande av kommunalt finansierade idrotts- och fritidsanläggningar.

Kultur- och fritidsenheten föreslår att fritidsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det redan genomförts flera utredningar om utveckling av ridsporten som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Motion ”Stöd till föreningar med verksamhet för nyanlända”

Motion den 19 maj 2016 av Martin Hellströmer, Maja Swärd, Ella Tegsten och Maria Raner (S). Motionärerna föreslår att kommunen ska göra extra insatser för att stötta föreningars initiativ att arbeta med nyanlända barn och ungdomar och i samband med detta utforma en informationskampanj för att nå föreningarna med information om de extra insatserna. Arbets- och företagsnämnden avsätter totalt 2,4 miljoner kronor per år i föreningsstöd för arbetsmarknads- och integrationsåtgärder genom ”Projektbidrag för inkludering”. Syftet är att inspirera till förnyelse, inkludering och utveckling för bland annat nyanlända. Tjänstemän från kultur- och fritidsenheten har varit med och arbetat fram riktlinjer och ansökningsformulär för att säkerställa att bidraget på bäst sätt ska möta föreningslivets sätt att bedriva verksamhet. Bidraget kan bland annat sökas för projekt med målgruppen nyanlända invandrare under etableringsfas.

I samband med att det nya projektbidraget för inkludering lanserades genomförde kultur- och fritidsenheten en rad informationsinsatser för att nå ut till föreningar i Nacka. Informationen gick ut till föreningar via mail, nyhetsbrev, webben och personliga möten med föreningar. Ytterligare kommunikations- och marknadsföringsinsatser planeras att genomföras för att väcka föreningslivets intresse att söka projektstödet.

Som ytterligare ett led i arbetet med att stötta föreningars arbete med integration gick kultur- och fritidsenheten i början av 2016 ut med information till föreningslivet att de lokala aktivitetsbidrag som kommunen betalar ut till föreningslivet även gäller barn och ungdomar utan personnummer.

Fritidsnämndennämnde föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar fritidsnämndens redovisning om bidrag till föreningslivet för inkludering och informations- och marknadsföringsarbete riktat till föreningslivet och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Anders Mebius
Direktör Kultur och Fritid
Kultur- och fritidsenheten

Lotta Wirma
Controller
Controllerenheten

Bilagor

- 1 Motion "Utvecklingsplan för ridsporten"
- 2 Motion "Stöd till föreningar med verksamhet för nyanlända"